

KÄSKKIRI

08.03.2024 nr 24

Turisminõudluse suurendamise toetamiseks antud toetuse osalise tagasinõude otsus

1. Õiguslik regulatsioon ja tuvastatud asjaolud

1.1. Ettevõtlusministri 02.07.2015. a käskkirjaga nr 15-0186 „Toetuse andmise tingimused turisminõudluse suurendamise toetamiseks“ kehtestati toetuse andmise tingimused turisminõudluse suurendamise toetamiseks (edaspidi *toetusskeem*). Toetusskeemi punkti 6.2 kohaselt on tegevuste elluviijaks perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *STS2014 2020*) § 16 lõike 1 punkti 1 ja lõike 4 mõistes Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi *EIS*). Toetusskeemi punkt 2.2 alusel viib EIS ellu alategevust „Turismiinfo juhtimine“ (edaspidi *projekt*), mille number struktuurifondide operatiivsüsteemis on 2014-2020.5.01.16-0188. Projekti rahastamise määr on 100%. Projekti rahastatakse vaid Euroopa Regionaalarengu Fondist. Projekti abikõlblikkuse periood on 1. jaanuar 2015 kuni 31. detsember 2023.

Vabariigi Valitsuse 21.12.2023. a korraldusega nr 304 kinnitatud „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirja“ järgi on toetusskeemi rakendusüksusteks EIS ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi MKM) ning rakendusasutuseks MKM. Ettevõtlusministri ning majandus- ja taristuministri 30.10.2015. a käskkirja nr 1.1-1/15-0342 „Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tööprotseduuride kirjelduse kinnitamine perioodiks 2014–2020“ (edaspidi TPK) punkti 7 järgi võtab rakendusasutus MKM endale rakendusüksuse EIS funktsiooni toetuse tagasinõudmise otsuse tegemisel, kui EIS on toetuse saaja, et tagada rakendusüksuse kohustuste lahusus. Rahandusministri 07.11.2016. a käskkirjaga nr 225 „Loa andmine rakendusüksuse ülesannete täitmiseks“ on MKMile antud õigus täita rakendusüksuse funktsiooni TPKs sätestatud juhtudel.

1.2. 05.01.2024 a informeeris EISi järelevalve- ja vastavusosakond MKMi projekti tegevuse käigus 2023. aasta jooksul teenitud tuludest. Projekti üheks tegevuseks on Eesti riikliku turismiinfosüsteemi ja veebilehe www.visitestonia.com haldamine. Muu hulgas on veebilehe külastajatel võimalik leida infot erinevate majutusteenust pakkuvate ettevõtjate kohta. Leht on liidestatud www.booking.com broneerimissüsteemiga, mis võimaldab visitestonia.com lehe külastajatel liikuda majutusasutuse andmete juurest otse booking.com broneerimissüsteemi ja majutus broneerida. Liidestamine on tasuline ning booking.com broneerimissüsteemi pidaja BOOKING.COM B.V tasub EISile komisjonitasu iga visitestonia.com lehelt suunatud broneeringu eest. 2023. aasta jooksul on komisjonitasusid EISile tasutud kokku 1 539,85 eurot.

1.3. Toetusskeemi punkti 6.6.1 järgi ei ole projekti rahastamisel arvestatud tulude teenimisega. Sama punkti järgi koosneb projekti elluviimise kogukulude eelarve 4 919 901 eurot 100% ulatuses abikõlblikest kuludest.

2. MKMi seisukoht

2.1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006, (edaspidi *ühissätete määrus*) artikli 61 lõige 1 määratleb puhastulu rahavoona, mis tekib kasutajate poolt tegevusega seotud kaupade või teenuste eest tasumisel tehtavatest otsemaksetest. Näiteks kasutajate poolt taristu kasutamise eest vahetult makstavad tasud, maa või hoonete müügi või rentimise või teenuste eest makstavad tasud, millest on maha arvatud antud perioodi vältel kantud tegevuskulud ja lühikese kasutusajaga varustuse asenduskulud.

2.2. STS2014_2020 § 45 lõike 1 punkti 7 kohaselt tehakse finantskorrektsiooni otsus toetuse vähendamiseks, kui toetuse saaja teenib ühissätete määruse artikli 61 tähenduses abikõlblikest kuludest mahaarvamisele kuuluvat puhastulu.

2.3. Vabariigi Valitsuse 01.09.2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 5 lõike 6 järgi tuleb projekti elluviimisel teenitud puhastulu maha arvata väljamakstavast toetusest juhul, kui projekti abikõlblikud kulud ületavad enne puhastulu mahaarvamist 100 000 eurot ning tulud on teenitud abikõlblikkuse perioodil.

2.4. Toetusskeemi punkti 6.5.2 järgi kohaldatakse olukorras, kus elluviija teenib projekti elluviimise käigus puhastulu, ühendmääruse § 5 lõikes 6 sätestatud tingimusi.

2.5. Käesoleva käskkirja punktis 1.2 toodud tulud on teenitud projekti tegevusega osutatud teenuse eest. Seega on tegemist ühissätete määruse artikkel 61 lõike 1 mõistes rahavooga, mis on tekkinud kasutajate poolt tegevusega seotud kaupade või teenuste eest tasumisel tehtavatest otsemaksetest. Punktis 1.2 toodud tulud on teenitud projekti abikõlblikkuse perioodil ning punktis 1.3 kirjeldatud reisisihi projekti ja turismiinfo projekti abikõlblikud kulud enne puhastulu mahaarvamist ületavad 100 000 eurot. Seega kohaldub ühendmääruse § 5 lõige 6.

2.6. MKM on eespool toodut arvestades kohustatud arvestama projektile makstavast toetusest maha teenitud puhastulu.

2.7. Rahandusministeerium on 2015. aastal avaldanud juhendi „Tulu teenivate projektide juhend programmiperioodil 2014–2020“ (edaspidi *juhend*). Juhend annab rakendusüksustele täpsemad juhised tulu teenimise kaasuste lahendamiseks. Juhendi punkti 8 järgi käsitletakse igasugust tulu puhastuluna, kui tulu on teenitud projekti elluviimise ajal ja kõik projekti kulud on abikõlblikud. STS2014_2020-s ja ühendmääruses ei ole puhastulu mõistet defineeritud.

2.8. Toetusskeemi punkti 6.6.1 järgi rahastatakse projekti tegevusi 100% ulatuses struktuuritoetusest. EIS ise ei kanna projekti elluviimisega seotud kulusid. See tähendab, et võttes arvesse juhendi punkti 8, ei teki EISil ühissätete määruse artikkel 61 lõike 1 mõistes kulusid, mida tuleb maha arvestada teenitud tulust.

Seega on kogu EIS teenitud tulu puhastulu ühissätete määruse artikkel 61 lõike 1 mõistes, mis kuulub STS2014_2020 § 45 lõike 1 punkt 7 ja ühendmääruse § 5 lõike 6 alusel abikõlblikest kuludest mahaarvamisele.

2.9. Haldusmenetluse seaduse § 40 alusel võimaldas MKM EISil esitada käskkirjale vastuväited. EIS ei esitanud vastuväiteid otsuse põhjenduste ega ka tagasinõude suuruse osas.

3. Otsus

3.1. Võttes arvesse tuvastatud asjaolusid ja lähtudes STS2014_2020 § 45 lõike 1 punktist 7, § 46 lõikest 3, § 47 lõikest 2 § 48 lõikest 1 ning ühendmääruse § 5 lõikest 6, peab EIS:

3.1.1. tagastama projekti osas väljamakstud toetuse summas 1 539,85 Rahandusministeeriumi kontole nr EE 93 2200 2210 2377 8606, märkides viitenumbriks 2800082925;

3.1.2. tasuma tagasinõutava toetuse 60 kalendripäeva jooksul tagasinõudmise otsuse kättesaamise päevast arvates;

3.1.3. vähendama projekti eelarvet tagasinõutud toetuse summa 1 539,85 euro võrra.

Vastavalt STS2014_2020 § 48 lõikele 3 võib EIS toetuse tagasimaksmise kohustuse tasaarveldada EISI poolt väljamaksmiseks ettevalmistatava projekti maksetaotlusega ning vähendada maksetaotluses taotletavat summat tagasinõutava toetuse võrra, arvestades maksetaotluses sätestatud Euroopa Regionaalarengu Fondi ning riigieelarve vahendite proportsiooni. Tasaarvelduse tegemisega loetakse toetus tagastatuks. Tasaarvelduse tegemise tähtaeg on 60 kalendripäeva tagasinõudmise otsuse kättesaamisest alates.

4. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada vastavalt STS2014_2020 §-le 51, esitades vaide MKMile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Riisalo

majandus- ja infotehnoloogiaminister